

ЕКОНОМІЧНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ПІДПРИЄМСТВА: СУТНІСТЬ ТА ОСНОВНІ СКЛАДОВІ

©2024 ГУСАКОВСЬКА Т. О., СЕРЕДА О. О.

УДК 330.3:005.936.3
JEL Classification: M10; O10

Гусаковська Т. О., Середя О. О.

Економічний потенціал підприємства: сутність та основні складові

Метою статті є дослідження змісту економічного потенціалу підприємства, його структури та особливостей формування. В умовах динамічних змін національної та світової економіки проблеми соціально-економічного розвитку підприємства набувають все більшої актуальності. Ці питання також нерозривно пов'язані з потенціалом підприємства, зокрема, його економічним потенціалом. За результатами аналізу наявних досліджень визначено, що економічний потенціал розглядають як сукупність ресурсів, а також можливостей використання зазначених ресурсів для досягнення цілей та забезпечення розвитку. Крім того, дослідники в цьому контексті говорять про здатності отримання прибутку та про максимально можливий обсяг виробництва. Проведений аналіз наявних підходів до трактування змісту економічного потенціалу підприємства та його структури дозволив зробити висновок про те, що це досить складна, комплексна, динамічна система всіх видів ресурсів і можливостей підприємства, а також його здатності ефективно їх використовувати для досягнення поставлених цілей та забезпечення сталого розвитку підприємства у довгостроковій перспективі. За підсумками аналізу підходів до визначення сутності та складових економічного потенціалу запропоновано розглядати його з урахуванням часових і просторових характеристик. Первинною складовою економічного потенціалу є його ресурсна складова, що містить всі ресурси підприємства та відображає результати його минулої діяльності. Здатність підприємства ефективно використовувати накопичені ресурси відображається в його поточному потенціалі, а можливості забезпечувати сталий розвиток – у стратегічному потенціалі.

Ключові слова: потенціал підприємства, економічний потенціал, ресурси, розвиток підприємства, складові потенціалу, структура потенціалу.

DOI: <https://doi.org/10.32983/2222-0712-2024-2-129-135>

Рис.: 3. **Табл.:** 3. **Бібл.:** 20.

Гусаковська Тетяна Олександрівна – кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри менеджменту, Полтавський університет економіки і торгівлі (вул. Івана Банка, 3, Полтава, 36003, Україна)

E-mail: tatgus@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9094-3613>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/A-1367-2019>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57217156315>

Середя Олексій Олексійович – аспірант кафедри менеджменту, Полтавський університет економіки і торгівлі (вул. Івана Банка, 3, Полтава, 36003, Україна)

E-mail: seredaalex890@gmail.com

UDC 330.3:005.936.3
JEL Classification: M10; O10

Husakovska T. O., Sereda O. O. Economic Potential of Enterprise: The Essence and Main Components

The aim of the article is to study the content of the economic potential of enterprise, its structure and features of formation. In the context of dynamic changes in the national and world economy, the problems of socioeconomic development of the enterprise are becoming more and more relevant. These issues are also inextricably linked to the potential of the enterprise, in particular, its economic potential. Based on the results of the carried out analysis of existing studies, it is determined that the economic potential is considered as a set of resources, as well as the possibilities of using these resources to achieve goals and ensure development. In addition, researchers in this context talk about the ability to make a profit and the maximum possible output. The carried out analysis of the existing approaches to the interpretation of the content of the economic potential of enterprise and its structure allowed to conclude that it is a rather complicated, complex, dynamic system of all types of resources and capabilities of enterprise, also this system's ability to effectively use them to achieve the set goals and ensure sustainable development of the enterprise in the long run. Based on the results of the analysis of approaches to determining the essence and components of economic potential, it is proposed to consider it taking into account the temporal and spatial characteristics. The primary component of the economic potential is its resource component, which contains all the resources of the enterprise and reflects the results of its past activities. The ability of an enterprise to effectively use the accumulated resources is reflected in its current potential, and the ability to ensure sustainable development is reflected in its strategic potential.

Keywords: enterprise potential, economic potential, resources, enterprise development, components of potential, structure of potential.

Fig.: 3. **Tabl.:** 3. **Bibl.:** 20.

Husakovska Tetiana O. – Candidate of Sciences (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Management, Poltava University of Economics and Trade (3 Ivana Banka Str., Poltava, 36003, Ukraine)

E-mail: tatgus@ukr.net

ORCID: <https://orcid.org/0000-0002-9094-3613>

Researcher ID: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/A-1367-2019>

Scopus Author ID: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57217156315>

Sereda Oleksii O. – Postgraduate Student of the Department of Management, Poltava University of Economics and Trade (3 Ivana Banka Str., Poltava, 36003, Ukraine)

E-mail: seredaalex890@gmail.com

Вступ. В умовах динамічних змін національної та світової економіки проблеми соціально-економічного розвитку підприємства набувають все більшої актуальності. Ці питання також нерозривно пов'язані з потенціалом підприємства, зокрема, його економічним потенціалом. Дослідження економічного потенціалу дозволить підприємству розуміти його можливості, сильні та слабкі сторони, а також визначити стратегію розвитку. Врахування економічного потенціалу дозволяє планувати інвестиції, розширювати ринки збуту, впроваджувати нові технології та інновації. У сучасних умовах швидких змін на ринку та невпевненості дослідження економічного потенціалу допомагає підприємствам адаптуватися до нових умов, прогнозувати та уникати ризиків. Таким чином, оцінка та управління економічним потенціалом є важливим чинником успішного управління підприємством у нинішніх умовах.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженню потенціалу підприємств та його складників присвячено наукові роботи таких учених, як: І. Ажаман, Р. Алієв, О. Бабій, Я. Барібіна, Н. Краснокутська, Т. Куклінова, І. Плікус, А. Сабадирьова, Д. Салавеліс, М. Устенко та інших. Вивченню економічного потенціалу підприємства та його складових присвячені дослідження І. Ажамана, О. Балахонової, О. Безручко, О. Березіна, К. Васьківської, Ю. Галімух, О. Жидкова, Л. Квасній, Л. Квятковської, С. Кобець, Л. Коваль, Є. Лапіна, Л. Лозінської, О. Маслак, А. Орехової, Т. Ружицької та інших.

Водночас слід зазначити наявність певних відмінностей у трактуванні поняття «економічний потенціал», розуміння його економічного змісту та основних складових. Це обумовлює необхідність узагальнення існуючих досліджень та уточнення даної економічної категорії.

Метою статті є дослідження змісту економічного потенціалу підприємства, його структури та особливостей формування.

Вклад основного матеріалу й отриманих наукових результатів. Ведення бізнесу сьогодні вимагає вирішення різноманітних завдань для забезпечення ефективного функціонування та розвитку. Процеси управління підприємством включають управління людськими, матеріальними, фінансовими та інтелектуальними ресурсами, встановлення партнерства із зовнішніми зацікавленими сторонами, планування випуску товарів і послуг відповідно до потреб споживачів, інноваційна діяльність тощо. Усі ці процеси, насамперед, спрямовані на створення активів, реалізація яких забезпечує фінансову ефективність підприємства як у короткостроковій, так і в довгостроковій перспективі.

Одним із важливих аспектів управління підприємством є економічний потенціал, який не тільки забезпечує поточні фінансові результати, а й визначає перспективи майбутнього розвитку.

Поняття «потенціал» стало популярним серед науковців на початку ХХ століття. Його описує Й. Шумпетер у своєму дослідженні «Теорія економічного розвитку. Дослідження прибутків, капіталу, кредиту, відсотка та економічного циклу», зазначаючи, що креативність та інновації є одними з компонентів потенціалу підприємства [2].

Процес формування потенціалу розглядають як один зі стратегічних напрямків діяльності підприємства. При цьому цей процес передбачає створення та організацію системи ресурсів і можливостей підприємства, результати взаємодії яких стають факторами успіху в досягненні його стратегічних, тактичних і оперативних цілей [2].

Трактування потенціалу підприємства вченими здійснюється з урахуванням різних контекстів його розгляду. По-перше, це макро-, мезо- та мікроекономічний контекст, коли досліджують потенціал національної економіки, галузі чи окремого підприємства. В нашому дослідженні ми зосередимось на мікрорівні, а саме розгляді потенціалу підприємства.

За визначенням тлумачного словника української мови, потенціал – це сукупність усіх наявних засобів, можливостей, продуктивних сил і т. ін., що можуть бути використані в якій-небудь галузі, діяльності, сфері [20].

Розглянемо також основні трактування поняття «потенціал» у працях науковців (табл. 1).

Як бачимо з наведених визначень поняття «потенціал», вчені в цю категорію включають сукупність ресурсів підприємства, його можливості, здатності втілювати ці можливості та забезпечувати досягнення цілей, певних економічних вигід і загалом сталого розвитку підприємства.

Визначень категорії «економічний потенціал підприємства» також існує досить велика кількість. При цьому в деяких дослідженнях ці два поняття ототожнюють, але все ж більшість науковців виділяють економічний потенціал як окрему складову потенціалу підприємства. Існує також наукова позиція, що економічний потенціал підприємства є ширшим поняттям, ніж потенціал підприємства [12]. В табл. 2 узагальнено основні підходи до визначення економічного потенціалу підприємства.

Отже, підходи вчених щодо розуміння сутності економічного потенціалу підприємства різняться.

Частина науковців розглядають економічний потенціал як сукупність ресурсів, а також можливостей використання зазначених ресурсів для досягнення цілей та забез-

Таблиця 1

Трактування поняття «потенціал підприємства»

Автор	Визначення
Р. Алієв [2]	Матеріальні, фінансові та людські ресурси, ефективне формування яких визначає економічний потенціал та забезпечує певний рівень ринкового потенціалу, тобто рівень прибутку від реалізації вироблених економічних благ
Я. Барібіна [4]	Сукупність природних умов і ресурсів, можливостей, запасів і цінностей, що можуть бути використані для досягнення певних цілей
О. Березін, О. Плотник [5]	Здатність підприємства забезпечувати очікуваний результат або вирішувати поставлені завдання в наявній системі внутрішніх і зовнішніх обмежень з урахуванням здатності носія до розвитку
Л. Коваль [10]	Здатність втілювати можливості підприємства з використанням ресурсів з набуттям у результаті економічних вигід
Н. Краснокутська [11]	Можливості системи ресурсів і компетенцій
Н. Навроцький [2]	Сукупність наявних видів ресурсів, пов'язаних між собою, використання яких сприяє досягненню сталого розвитку підприємства
А. Орехова [14]	Комплексне відображення наявних та майбутніх можливостей підприємства, що можуть бути максимально використані в господарській діяльності
І. Плікус [16]	Є сумою ресурсного й діючого потенціалів. Ресурсний потенціал містить активи, що перебувають у власності підприємства (включаючи майнові права), та джерела формування активів (власний і позиковий капітал). Наявний ресурсний потенціал є діючим потенціалом, результатом якого є певна величина прибутку або збитку
Б. Райан [16]	Реальна або ймовірна здатність підприємства виконувати цілеспрямовану роботу
А. Сабадирьова, О. Бабій, Т. Куклінова, Д. Салавеліс [18]	Сукупність можливостей ресурсів, що необхідні для функціонування або розвитку системи, а також сукупність матеріальних і трудових факторів, що забезпечують досягнення поставлених цілей системи

Таблиця 2

Трактування поняття «економічний потенціал підприємства»

Автор	Визначення
І. Ажаман, О. Жидков [1]	Відображає здатності та можливості, які формуються у підприємства за наявності у певний момент часу сукупності ресурсів, виробничих потужностей, інших резервів
О. Березін, О. Плотник [5]	Здатність підприємства забезпечити отримання стабільного прибутку на основі задоволення потреб споживачів, за внутрішніх та зовнішніх обмежень з урахуванням можливості розвитку підприємства
К. Васьківська, Л. Лозінська, Ю. Галімух [6]	Можливість і здатність підприємства розвиватися, у певний момент час, відповідно до поставлених цілей, у визначеному напрямі нарощувати конкурентні переваги
Л. Квасній [8]	Сукупність природних умов та ресурсів, можливостей, запасів та цінностей, які можуть бути використані підприємством для досягнення поставлених цілей та реалізації вибраних стратегій
С. Кобець [9]	Можливість ефективного використання сукупності наявних ресурсів для підвищення економічної ефективності підприємства
Л. Коваль [10]	Сукупність наявних ресурсів та можливостей їх трансформувати, щоб досягти економічних вигід
Є. Лапін [12]	Максимально можливий обсяг виробництва матеріальних благ і послуг при найбільш ефективному використанні за часом і продуктивністю наявних економічних ресурсів
О. Маслак, Л. Квятковська, О. Безручко [13]	Являє собою складну, динамічну, інтегровану, взаємопов'язану та синергійну сукупність усіх видів його наявних ресурсів і можливостей, включаючи перспективи їх збільшення, що використовуються для досягнення тактичних і стратегічних цілей розвитку підприємства та забезпечення його сталого розвитку
Т. Ружицька [17]	Сукупність наявних ресурсів, можливостей, які будуть використані для задоволення потреб користувачів, за умов оптимального використання наявних ресурсів і сприятливих макроекономічних умов господарювання

печення розвитку. Інші дослідники говорять про здатності отримання прибутку [5], а також про максимально можливий обсяг виробництва [12].

Відмінності в трактуванні сутності економічного потенціалу підприємства обумовлюють також і різні підходи до визначення його структури.

Так, серед структурних елементів економічного потенціалу вчені виділяють (табл. 3).

Аналіз існуючих підходів до структуризації економічного потенціалу підтвердив залежність трактування сутності даного поняття, а отже, визначення основних складових.

Вчені, що розглядають економічний потенціал як можливості використання його ресурсів, первинними його складовими виділяють саме групи ресурсів (матеріальні, фінансові, трудові, інформаційні, природні тощо).

Таблиця 3

Основні підходи до виділення складових економічного потенціалу підприємства

Автор	Складові економічного потенціалу
І. Ажаман, О. Жидков [1]	Кадровий, фінансово-інвестиційний, організаційно-управлінський, конкурентний, маркетингово-збутовий, підприємницький, інноваційний, виробничий та інформаційний потенціали
О. Балахонова [3]	Фінансовий, кадровий, науково-технологічний, виробничий потенціали
К. Васьківська, Л. Лозінська, Ю. Галімух [6]	Кадровий, інформаційний, інвестиційно-інноваційний, виробничий потенціал та стратегія розвитку
С. Кобець [9]	Майновий, інвестиційний, фінансовий, виробничий потенціал
Л. Коваль [10]	Виробничий, фінансовий, трудовий, інформаційний, інноваційний
Н. Краснокутська [11]	Матеріальні, фінансові, трудові, природні ресурси
Є. Лапін [12]	Економічна, соціальна та екологічна складові, що, своєю чергою, включають кадровий, виробничий, інноваційний та організаційно-управлінський потенціал
А. Орехова [14]	Фінансовий, виробничий, маркетинговий, трудовий, організаційно-управлінський, інвестиційний
Т. Ружицька [17]	За функціональною структуризацією: трудовий, виробничий, інноваційний, організаційно-управлінський потенціал. За змістом: об'єктивний та суб'єктивний

Заслугує на увагу підхід до структуризації економічного потенціалу, запропонований Є. Лапіним (рис. 1).

Вчений розглядає економічний потенціал як стохастичну систему, що складається з підсистем та елементів. Верхній рівень вказаної системи включає три складові: економічну, соціальну та екологічну. До основних підсистем віднесено кадровий, виробничий, інноваційний та організаційно-управлінський потенціал, що, своєю чергою, містять низку елементів. При цьому слід зазначити, що кадровий та виробничий потенціал вчений розглядає передусім з позиції ресурсного підходу, а організаційно-управлінський та інноваційний – в аспекті здатності підприємства використовувати ресурси та реалізовувати можливості.

І. Ажаман та О. Жидков, говорячи про здатності та можливості підприємства, наголошують, що їх досягнення відбувається через систему соціально-економічних відносин як всередині підприємства, так і за його межами. Вчені підкреслюють важливість структурно-функціональної складової, організаційної та управлінської структури, системи розподілу функціональних обов'язків та їх удосконалення в процесі формування економічного потенціалу та розвитку підприємства.

Деякі науковці [11; 17] у своїх дослідженнях, крім функціональної структуризації економічного потенціалу, виділяють у його складі два змістових компоненти: об'єктивний та суб'єктивний.

До об'єктивних складових економічного потенціалу дослідники відносять виробничий, інноваційний, фінансовий потенціал, потенціал відтворення, інформаційний потенціал, інфраструктурний потенціал (ринкова інфраструктура, транспортні комунікації тощо).

До суб'єктивних складових економічного потенціалу підприємства відносять: науково-технічний, маркетинговий потенціал, потенціал організаційної структури управління, кадровий потенціал, управлінський потенціал. В цьому контексті значимо, що певні складові, зокрема кадровий, структурний та інформаційний потенціали не можуть бути однозначно віднесені до об'єктивного чи суб'єктивного потенціалу підприємства. Ці складові формують інтелектуальний потенціал підприємства, який за своєю природою є суб'єктивно-об'єктивним потенціалом [7; 19].

У дослідженні [6] одним із елементів економічного потенціалу підприємства поряд із традиційними кадровим, виробничим, інформаційним, інвестиційно-інноваційним потенціалами виділяють також стратегію розвитку. Під цим елементом автори розуміють економічну стратегію, прогнозування, маркетинг, бенчмаркінг, внутрішній консалтинг, контролінг, оцінювання економічних ризиків, конкурентні переваги, екологічну продукцію та сталий розвиток. При цьому у складі виробничого потенціалу в дослідженні зазначені власний та залучений капітал, платоспроможність, ліквідність, управління дебіторською заборгованістю, розподілом прибутку, оборотними активами. На наш

Рис. 1. Структура економічного потенціалу підприємства

Джерело: [12]

погляд, такий підхід не повною мірою відображає виробничий потенціал підприємства, важливою складовою якого є технічний та технологічний потенціали.

А. Орехова натомість розуміє виробничий потенціал як сукупність ресурсів, що є в розпорядженні підприємства, зосереджуючи свою увагу на матеріальних ресурсах та їх відтворенні.

У складі економічного потенціалу науковиця виділяє також фінансовий потенціал (фінансові ресурси та здатність їх ефективного використання і відтворення), інвестиційний потенціал (здатність відновлювати виробничі потужності та можливість залучати інвестиції), трудовий потенціал (кількість працівників, їхній професійний рівень та інші якісні характеристики), маркетинговий потенціал (сила впливу на споживачів), організаційно-управлінський потенціал («...можливість організаційних складників, здатних до комбінування та формування комплексу пов'язаних дій, їх належної оцінки у відповідь на зміни зовнішнього середовища, забезпечення внутрішньофірмової гнучкості, ефективну діяльність конкурентоспроможного потенціалу за рахунок ефективності та гнучкості керівництва на всіх рівнях управління») [14]. Однак у пропонуваній структурі економічного потенціалу не приділена увага об'єктивним та суб'єктивним складовим інноваційного потенціалу, зокрема інформаційному потенціалу.

Цікавим у контексті дослідження економічного потенціалу є підхід Р. Алієва, що розглядає ресурси підприємства як первинний складник його потенціалу в цілому, а економічний потенціал як результат ефективної комбінації ресурсів.

Тобто рівень економічного потенціалу визначається тим, наскільки ефективно відбувається формування ресурсів підприємства. Водночас економічний потенціал визначає ефективність реалізації потенціалу підприємства, яка виражається в ринковому потенціалі (рис. 2). Загалом, погоджуючись із підходом Р. Алієва до розгляду потенціалу підприємства, що досліджує його у динаміці формування, зазначимо, що ефективна реалізація потенціалу підприємства передбачає також наявність його інноваційного потенціалу. Крім того, розглядаючи ресурсну складову, важливо поряд із людськими, матеріальними та фінансовими ресурсами враховувати також інформаційні та інтелектуальні ресурси підприємства, що формують разом з людськими ресурсами його інтелектуальний потенціал.

Інтелектуальний потенціал, своєю чергою, містить: накопичений обсяг знань, інтелектуальний рівень працівників, досвід інноваційної діяльності, сукупність інтелектуальних здібностей працівників (знань, умінь, навиків, інформації, ідей, проектів, цінностей, благ і т. д.) і можливостей щодо їх розвитку, розкриття і використання [15].

Рис. 2. Концептуальний підхід до поняття «потенціал підприємства» за Р. Алієвим

Джерело: [2]

Підсумовуючи проведений аналіз підходів до визначення сутності та складових економічного потенціалу, пропонуємо розглядати його з урахуванням часових і просторових характеристик. Економічний потенціал підприємства базується на минулому, оскільки його первинною ланкою є накопичені в попередніх періодах ресурси. Тобто під час аналізу економічного потенціалу підприємство виходить з оцінки своєї минулої діяльності, а саме наскільки ефективно було сформовано ресурсну базу для його сьогоdnішнього функціонування та майбутнього розвитку. Поточний потенціал відображає сьогоdnішній стан підприємства – його здатності ефективно використовувати ресурси та можливості для досягнення поставлених цілей.

Стратегічний потенціал відображає можливості підприємства забезпечити не просто короткострокові фінансові результати та ефективне використання ресурсів сьогодні, але й сталий розвиток підприємства у довгостроковій перспективі.

Відповідно до вищезазначеного економічний потенціал з урахуванням часових характеристик містить такі складові (рис. 3):

- ресурсна або накопичений потенціал, що містить основні ресурси підприємства (матеріальні, людські, інтелектуальні, фінансові);
- поточний потенціал, що передбачає здатності та можливості підприємства ефективно використовувати наявні ресурси;
- стратегічний потенціал, що відображає можливості підприємства забезпечувати сталий розвиток.

Висновки. Проведений аналіз існуючих підходів до трактування змісту економічного потенціалу підприємства та його структури дозволив зробити висновок про те, що це досить складна, комплексна, динамічна система всіх видів ресурсів та можливостей підприємства, а також його здатностей їх ефективно використовувати для досягнення поставлених цілей та забезпечення сталого розвитку підприємства у довгостроковій перспективі.

Таким чином, первинною складовою економічного потенціалу є його ресурсна складова, що містить всі ресурси підприємства та відображає результати його минулої діяльності. Здатності підприємства ефективно використовувати накопичені ресурси відображаються в його поточ-

ному потенціалі, а можливості забезпечувати сталий розвиток – у стратегічному потенціалі.

ЛІТЕРАТУРА

1. Ажаман І. А., Жидков О. І. Сутність та структура економічного потенціалу підприємства. *Економіка та держава*. 2018. № 4. С. 22–25.
2. Алієв Р. Сутність поняття «потенціал підприємства» та його складники. *Підприємництво та інновації*. 2019. № 9. С. 54–59.
3. Балахонова О. В. Узагальнення складових економічного потенціалу підприємства і механізм його розвитку. *Ринкова економіка: сучасна теорія і практика управління*. 2021. Т. 20. № 2 (48). С. 98–115.
DOI: 10.18524/2413-9998.2021.2(48).243683
4. Барибіна Я. О. Підходи до визначення сутності поняття «потенціал» у категоріальному апараті. *Науковий вісник Полтавського університету економіки і торгівлі*. 2011. № 6 (51). Ч. 2. С. 48–53.
5. Березін О. В., Плотник О. Д. Економічний потенціал аграрних підприємств: механізми формування та розвитку. *Полтава: Інтер Графіка*, 2012. 221 с.
6. Васківська К. В., Лозінська Л. Д., Галімух Ю. О. Економічний потенціал підприємства в умовах змін: суть та характерні особливості. *Ефективна економіка*. 2020. № 5. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7858>
7. Гусаковська Т. О., Святний Л. О. Інтелектуальний капітал як важлива складова економічного потенціалу підприємства. *Причорноморські економічні студії*. 2023. № 79. С. 102–106.
8. Квасній Л. Г. Антикризисне управління економічним потенціалом. *Бізнес Інформ*. 2012. № 5. С. 248–250.
9. Кобець С. П. Методичний підхід до оцінки економічного потенціалу підприємства. *Ефективна економіка*. 2021. № 6. URL: http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2021/80.pdf
10. Коваль Л. В. Економічний потенціал підприємства: сутність та структура. *Вісник Національного університету «Львівська політехніка»*. 2010. № 690. С. 59–65.
11. Краснокутська Н. С. Потенціал підприємства: формування та оцінка: навч. посіб. Київ: Центр навч. літ., 2005. 352 с.
12. Лапін Є. В. Економічний потенціал підприємств промисловості: формування, оцінка, управління: автореф. дис. ... д-ра екон. наук: 08.07.01. Суми, 2006. 39 с.

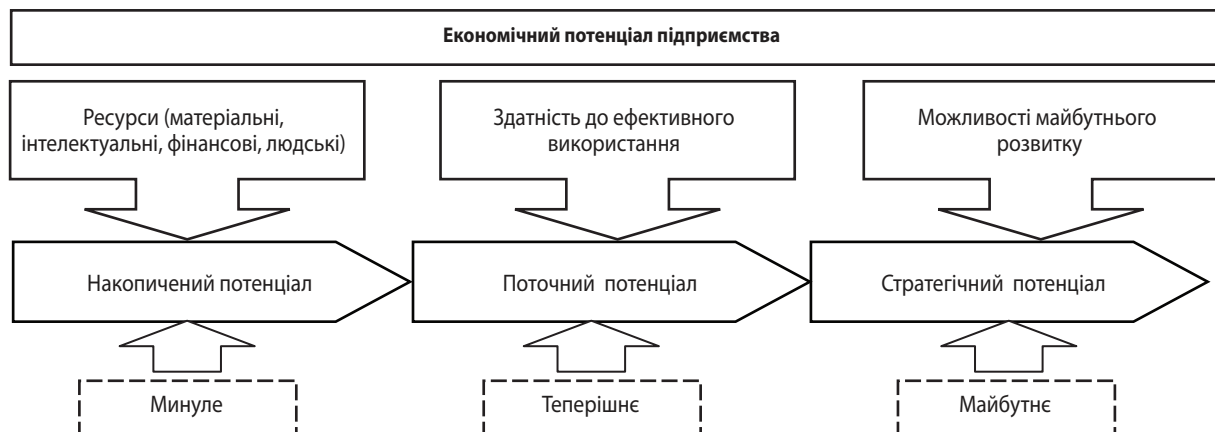

Рис. 3. Економічний потенціал підприємства з урахуванням часових характеристик

Джерело: авторська розробка

13. Маслак О. І., Квятковська Л. А., Безручко О. О. Особливості формування економічного потенціалу підприємства в умовах циклічних коливань. *Актуальні проблеми економіки*. 2012. № 9. С. 36–46. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2012_9_5

14. Орехова А. І. Економічний потенціал підприємства: сутнісні характеристики та структуризація. *Економіка і суспільство*. 2018. № 17. С. 308–313.

15. Перерва П. Г., Марчук Л. С. Інтелектуальний потенціал як економічна категорія. *Вісник Національного технічного університету «Харківський політехнічний інститут» (економічні науки)*. 2018. № 15 (1291). С. 53–63.

16. Плікус І. Й. Потенціал підприємства, його оцінка й трансформація: економічна та бухгалтерська інтерпретація. *Фінанси України*. 2012. № 4. С. 91–105. URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2012_4_11

17. Ружицька Т. Д. Сутність та складові елементи поняття «економічний потенціал підприємства». *Вісник Хмельницького національного університету*. 2009. Т. 2. № 9. С. 178–181.

18. Сабадір'єва А. Л., Бабій О. М., Куклінова Т. В., Салавеліс Д. Є. Потенціал і розвиток підприємства: навч. посіб. Одеса: ОНЕУ, ротапінт, 2013. 343 с.

19. Устенко М. О. Об'єктивні та суб'єктивні складові потенціалу підприємства як важлива умова його розвитку. *Вісник економіки транспорту і промисловості*. 2011. № 33. С. 231–233.

20. Великий тлумачний словник сучасної української мови: 250000 / уклад. та голов. ред. В. Т. Бусел. Київ; Ірпінь: Перун, 2005. VIII, 1728 с.

REFERENCES

Aliiev, R. "Sutnist poniattia «potentsial pidprijemstva» ta yoho skladnyky" [The Essence of the Concept of "Enterprise Potential" and Its Components]. *Pidprijemnytstvo ta innovatsii*, no. 9 (2019): 54-59.

Azhaman, I. A., and Zhydkov, O. I. "Sutnist ta struktura ekonomichnoho potentsialu pidprijemstva" [The Essence and Structure of the Enterprise's Economic Potential]. *Ekonomika ta derzhava*, no. 4 (2018): 22-25.

Balakhonova, O. V. "Uzahalennia skladovykh ekonomichnoho potentsialu pidprijemstva i mekhanizm yoho rozvytku" [Generalization of the Components of the Economic Potential of the Enterprise and the Mechanism of Its Development]. *Rynkova ekonomika: suchasna teoriia i praktyka upravlinnia*, vol. 20, no. 2(48) (2021): 98-115. DOI: 10.18524/2413-9998.2021.2(48).243683

Barybina, Ya. O. "Pidkhody do vyznachennia sutnosti poniattia «potentsial» u katehoriialnomu aparati" [Approaches to Defining the Essence of the Concept of "Potential" in the Categorical Apparatus]. *Naukovyi visnyk Poltavskoho universytetu ekonomiky i torhivli*, vol. 2, no. 6(51) (2011): 48-53.

Berezin, O. V., and Plotnyk, O. D. *Ekonomichni potentsial ahrarnykh pidprijemstv: mekhanizmy formuvannia ta rozvytku* [Economic Potential of Agrarian Enterprises: Formation and Development Mechanisms]. Poltava: Inter Hrafika, 2012.

Husakovska, T. O., and Sviatnyi, L. O. "Intelektualnyi kapital yak vazhlyva skladova ekonomichnoho potentsialu pidprijemstva" [Intellectual Capital as an Important Component of the Economic Potential of the Enterprise]. *Prychornomorski ekonomichni studii*, no. 79 (2023): 102-106.

Kobets, S. P. "Metodychnyi pidkhid do otsinky ekonomichnoho potentsialu pidprijemstva" [A Methodical Approach to Assessing the Economic Potential of an Enterprise]. *Efektivna ekonomika*. 2021. http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/6_2021/80.pdf

Koval, L. V. "Ekonomichni potentsial pidprijemstva: sutnist ta struktura" [Economic Potential of the Enterprise: Essence and Structure]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu «Lvivska politekhnika»*, no. 690 (2010): 59-65.

Krasnokutska, N. S. *Potentsial pidprijemstva: formuvannia ta otsinka* [Enterprise Potential: Formation and Evaluation]. Kyiv: Tsentri navch. lit., 2005.

Kvasnii, L. H. "Antykryzove upravlinnia ekonomichnym potentsialom" [Anti-crisis Management of Economic Potential]. *Biznes Inform*, no. 5 (2012): 248-250.

Lapin, Ye. V. "Ekonomichni potentsial pidprijemstv promyslovosti: formuvannia, otsinka, upravlinnia" [Economic Potential of Industrial Enterprises: Formation, Assessment, Management]: *avtoref. dys. ... d-ra ekon. nauk: 08.07.01*, 2006.

Maslak, O. I., Kviatkovska, L. A., and Bezruchko, O. O. "Osoblyvosti formuvannia ekonomichnoho potentsialu pidprijemstva v umovakh tsyklichnykh kolyvan" [Peculiarities of the Formation of the Economic Potential of the Enterprise in Conditions of Cyclical Fluctuations]. *Aktualni problemy ekonomiky*. 2012. http://nbuv.gov.ua/UJRN/ape_2012_9_5

Oriekhova, A. I. "Ekonomichni potentsial pidprijemstva: sutnisni kharakterystyky ta strukturyzatsiia" [Economic Potential of the Enterprise: Essential Characteristics and Structuring]. *Ekonomika i suspilstvo*, no. 17 (2018): 308-313.

Pererva, P. H., and Marchuk, L. S. "Intelektualnyi potentsial yak ekonomichna katehoriia" [Intellectual Potential as an Economic Category]. *Visnyk Natsionalnoho tekhnichnoho universytetu «Kharkivskiy politekhnichnyi instytut» (ekonomichni nauky)*, no. 15(1291) (2018): 53-63.

Plikus, I. I. "Potentsial pidprijemstva, yoho otsinka i transformatsiia: ekonomichna ta bukhgalterska interpretatsiia" [Enterprise Potential, Its Assessment and Transformation: Economic and Accounting Interpretation]. *Finansy Ukrainy*. 2012. http://nbuv.gov.ua/UJRN/Fu_2012_4_11

Ruzhytska, T. D. "Sutnist ta skladovi elementy poniattia «ekonomichni potentsial pidprijemstva»" [The Essence and Components of the Concept of "Economic Potential of the Enterprise"]. *Visnyk Khmelnytskoho natsionalnoho universytetu*, vol. 2, no. 9 (2009): 178-181.

Sabadyrova, A. L. et al. *Potentsial i rozvytok pidprijemstva* [The Potential and Development of the Enterprise]. Odessa: ONEU, rotapryn, 2013.

Ustenko, M. O. "Obiektivni ta subiektivni skladovi potentsialu pidprijemstva yak vazhlyva umova yoho rozvytku" [Objective and Subjective Components of an Enterprise's Potential as an Important Condition for Its Development]. *Visnyk ekonomiky транспорту i promyslovosti*, no. 33 (2011): 231-233.

Vaskivska, K. V., Lozinska, L. D., and Halimuk, Yu. O. "Ekonomichni potentsial pidprijemstva v umovakh zmin: sut ta kharakterni osoblyvosti" [The Economic Potential of the Enterprise in Conditions of Change: the Essence and Characteristic Features]. *Efektivna ekonomika*. 2020. <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=7858>

Velykyi tлумачnyi slovnyk suchasnoi ukrainskoi mowy [A Large Explanatory Dictionary of the Modern Ukrainian Language]. Kyiv; Irpin: Perun, 2005.

Стаття надійшла до редакції 28.04.2024 р.
Статтю прийнято до публікації 12.05.2024 р.